

Standardy Ochrony Dzieci

(wersja skrócona)

***Procedury wyznaczające działania
ochrony dziecka przed krzywdzeniem
w Wielkopolskim Samorządowym***

Centrum Kształcenia

Zawodowego i Ustawicznego im. K. Marcinkowskiego

oraz

w Internacie szkoły

ul. Mieszka I 27

62-200 Gniezno

Wstęp

Wielkopolskie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Gnieźnie oraz podlegający jej Internat pełni funkcje edukacyjną, wychowawczą oraz profilaktyczną. Jest to miejsce bezpiecznego oraz wszechstronnego rozwoju dorastającej młodzieży. Celem nadrzędnym w procesie zdobywania kwalifikacji zawodowych realizowanym przez pracowników, nauczycieli, wychowawców oraz rodziców jest zapewnienie uczniom, wychowankom bezpiecznych warunków wszechstronnego rozwoju i wypoczynku.

Dziecko do prawidłowego rozwoju potrzebuje akceptacji, zaufania, tolerancji oraz stworzenia odpowiednich warunków aby jego potencjał mógł się rozwijać.

Wartościami, którymi kieruje się dyrekcja szkoły, nauczyciele, wychowawcy, pracownicy, obsługa to:

- Tworzenie miłej bezpiecznej atmosfery
- Dbanie o indywidualne podejście do każdego dziecka (ucznia, wychowanka)
- Wspieranie wszechstronnego rozwoju nieletnich
- Uczenie wzajemnego szacunku, przyjaźni, szczerości i tolerancji
- Oferowanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej
- Dbanie o tradycje szkolne i rodzinne
- Dbanie o pamięć i dziedzictwo kultury narodowej
- Przeciwdziałanie wszelkim formom przemocy
- Opieka, zdrowie i bezpieczny styl życia
- Dbanie o dobre wzajemne relacje oraz współpraca z rodzicami

Spis treści

I.	Preambuła	4
II.	Słowniczek pojęć	5
III.	Podstawa prawna dokumentu	9
IV.	Audyt dotychczasowych działań podejmowanych w celu dbania o bezpieczeństwo nieletnich.....	11
V.	Standardy realizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami	
	1 Standard	
	Polityka Ochrony Dzieci w szkole i Internacie.....	13
	2 Standard	
	Personel	14
	3 Standard	
	Procedury w przypadku krzywdzenia (przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, zaniedbanie) przez: pracownika, rodzica/opiekuna dziecka, rówieśnika	16
	4 Standard	
	Monitoring podejmowanych działań ochrony dzieci przed krzywdzeniem	18
VI.	Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu	19
VII.	Ochrona wizerunku i danych osobowych dzieci	23
VIII.	Ochrona dzieci z niepełnosprawnościami	24
IX.	Procedura Niebieskiej Karty	27
X.	Ważne telefony i adresy	28
XI.	Wzory pism i dokumentów	30

I. Preambuła

W pracy indywidualnej i grupowej warunkiem sine qua non jest kierowanie się interesem dziecka oraz działanie dla jego dobra. Świadoma praca z objawami, wynikającymi z zaburzeń i niepełnosprawności, polegająca na zauważaniu i uwzględnianiu potrzeb indywidualnych w bieżącym funkcjonowaniu dziecka zarówno w szkole jak i w domu, tworzeniu realnych, dostosowanych do możliwości dziecka Indywidualnych Programów Edukacyjno - Terapeutycznych, nawiązywaniu i podtrzymywaniu znaczącej relacji z dzieckiem opartej na szacunku i otwartości, tworzeniu przestrzeni do wzajemnej komunikacji o myślach, emocjach, potrzebach (z wykorzystaniem narzędzi wspomagających komunikację w przypadku dzieci niewerbalnych).

Ufając słowom Janusza Korczaka:

„Staram się dziecko zrozumieć, nie szkodzić mu, stwarzać mu warunki i bodźce, aby chciałobyć lepsze. Dobry człowiek to taki, który czuje co drugi czuje!”

II. Słowniczek pojęć (które są używane w dalszej części dokumentu)

Standard I. POLITYKA Szkoła i podlegający jej Internat ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem.

Dziecko, nieletni – każda osoba do ukończenia 18 roku życia.

Standard II. PERSONEL Szkoła i podlegający jej Internat monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci. Instytucja – każda instytucja świadcząca usługi dzieciom lub działająca na rzecz dzieci.

Standard III. PROCEDURY W Szkole oraz Internacie funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

Kierownictwo – Dyrektor szkoły, Zastępca Dyrektora, Kierownik Internatu, organ prowadzący szkołę

Standard IV. MONITORING Szkoła i Internat monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

Krzywdzenie dziecka – popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbanie.

Personel – każdy pracownik instytucji bez względu na formę zatrudnienia, w tym współpracownik, stażysta, wolontariusz lub inna osoba, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma (nawet potencjalny) kontakt z dziećmi.

Opiekun dziecka – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.

Zgoda opiekuna – zgoda oznacza co do zasady zgodę jednego z rodziców w przypadku zwykłych, bieżących spraw życia dziecka (np. wyjazdu na wycieczkę) oraz zgodę obojga rodziców w sprawach przekraczających zakres zwykłego zarządu (przykłady w większości nie dotyczące szkoły, jak np. zgoda na zmianę miejsca zamieszkania). W zakresie spraw dotyczących bieżących spraw życia dziecka w przypadku sprzeciwu jednego z rodziców należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny (wówczas

orzeczenie sądu opiekuńczego zastępuje zgodę obojga rodziców). Odpowiednie zastosowanie ma w tych przypadkach zgoda opiekuna, rodzica zastępczego lub opiekuna tymczasowego.

Krzywdzenie dziecka to każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniedbanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju.

Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

- 1) **Przemoc fizyczna wobec dziecka.**
- 2) **Przemoc psychiczna wobec dziecka w tym:**
 - a) **Niedostępność emocjonalną,**
 - b) **zaniedbywanie emocjonalne,**
 - c) **relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu,**
 - d) **nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem,**
 - e) **niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka,**
 - f) **niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną,**
 - g) **nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja,**
 - h) **sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy**
- 3) **Przemoc seksualna wobec dziecka**

Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15 roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności.

Do innej formy wykorzystywania seksualnego dzieci zalicza się **wyzyskiwanie seksualne**. Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym.

4) **Zaniedbywanie dziecka.**

5) **Przemoc rówieśnicza** Obejmuje:

a) **przemoc werbalną** (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie),

b) **przemoc relacyjną** (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż),

c) **przemoc fizyczną** (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie),

d) **przemoc materialną** (np. kradzież, niszczenie przedmiotów)

e) **cyberprzemoc/przemoc elektroniczną** (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę),

f) **wykorzystanie seksualne** - dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,

g) **przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią** (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami), pochodzeniem, narodowością, orientacją seksualną, wyznawaną religią czy innymi cechami.

9. **Koordinator bezpieczeństwa w Internecie** – informatyk, odpowiedzialny za zapewnienie bezpiecznych warunków korzystania przez dziecko z sieci teleinformatycznych, w tym Internetu na terenie szkoły. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

10. **Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci** – Personel zatrudniony w szkole/internacie na umowę lub pracujący jako wolontariusz

11. **Osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń** – pracownicy pedagogiczni lub niepedagogiczni cieszący się zaufaniem dzieci, a także wyznaczony przez dyrektora

odpowiedzialny za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku (kierownik internatu, zastępca dyrektora, wychowawcy, personel internatu). W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

12. **Osoba odpowiedzialna za prowadzenie interwencji** – dyrektor szkoły/kierownik internatu lub pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za podejmowanie interwencji wewnątrz szkoły i przed właściwymi organami lub instytucjami. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

13. **Osoba odpowiedzialna za udzielanie wsparcia dziecku** – pracownik pedagogiczny wyznaczony przez dyrektora odpowiedzialny za opracowanie planu wsparcia dziecka po ujawnieniu krzywdzenia i monitorowanie jego wykonania. W przypadku nieobecności inna osoba wskazana do zastępstwa na tym stanowisku.

14. **Rejestr interwencji** – dokumentacja zawierająca rejestr ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru dziecka, uwzględniający:

- a. **Zgłoszenie ze wskazaniem osoby zgłaszającej,**
- b. Osobę/osoby podejrzewane o krzywdzenie (opiekun dziecka, pracownik, inne dziecko, inna osoba),
- c. Rodzaj podjętej interwencji (zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa, wniosek o wgląd w sytuację rodziny, wszczęcie procedury Niebieskiej Karty),
- d. Datę interwencji,
- e. Dokumenty wytworzone podczas interwencji (m.in. notatki służbowe, karty interwencji, kopie zawiadomień/wniosków wysyłanych do właściwych służb).

15. **Dane osobowe dziecka** – wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka, w tym jego imię, nazwisko i wizerunek.

II. Podstawa prawna dokumentu

Rolę i zadania nauczycieli oraz szkolnych specjalistów w zakresie udzielania pomocy dziecku określa:

- ✓ Ustawa o systemie oświaty,
- ✓ Ustawa Karta Nauczyciela,
- ✓ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2011r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „NiebieskaKarta”
- ✓ Ustawa z dnia 9 marca 2023r o zmianie Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych
- ✓ Odpowiedzialność nauczycieli, wychowawców, innych pracowników pedagogicznych oraz pracowników niebędących nauczycielami za pomoc dzieciom krzywdzonym wynika również z innych przepisów prawa, m.in. Kodeksu postępowania karnego – art. 304, Kodeksu karnego– art.162,
- ✓ Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 ze zm.)
- ✓ art. 12, Kodeksu postępowania cywilnego –art. 572
- ✓ Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030
- ✓ Konwencji o Prawach Dziecka.
- ✓ Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z 10 czerwca 2010 r. oraz z dnia 9 marca 2023r. **przemoc w rodzinie** należy rozumieć jako:

“jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej; członków rodziny; przez określenie członków rodziny należy rozumieć osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz.553, z późn. zm.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu

IV. Audyt dotychczasowych działań podejmowanych w celu dbania o bezpieczeństwo nieletnich

Obowiązkiem Personelu w szkole i internacie jest troszczenie się o dobro dziecka. Odpowiedzialność tę dodatkowo regulują przepisy prawa. Obie placówki ze względu na swoje ustawowe zadania w zakresie kształcenia, wychowania oraz opieki wspierają wychowawczą rolę rodziny zapewniając profesjonalną pomoc psychologiczno – pedagogiczną.

Personel szkoły i internatu ma wypracowane sposoby reagowania, informowania, rejestrowania w przypadku zdarzeń, zachowań uczniów, którzy wymagają pomocy.

Dyrektor szkoły i Kierownik internatu w pracy z pracownikami kierują się zasadami:

- Wdrażania działań w przypadku zgłoszenia przypadku dziecka krzywdzonego, udzielanie wsparcia, informowanie, monitorowanie funkcjonowania po podjętych działaniach
- Pracownicy wiedzą, że koordynatorem pomocy dziecku krzywdzonemu jest dyrektor szkoły i kierownik internatu
- Na podejmowane dotychczas działania miała wpływ diagnoza sytuacji dziecka pozyskana od dziecka, rodziców, nauczycieli, wychowawców, personelu niepedagogicznego, dokumentacji dziecka, którą udostępnił rodzic
- Nadrzędną zasadą w sytuacji udzielania pomocy dziecku krzywdzonemu była współpraca zespołowa oparta na dyskrecji i szacunku wobec dziecka

Ocena wypracowanych kierunków działań:

- ✓ Personel wie do kogo może się zgłosić w przypadku zdiagnozowania symptomów krzywdzenia
- ✓ Dziecko i jego rodzice mają prawo do pełnej informacji o sytuacji i podejmowanych działaniach przez personel szkoły, internatu
- ✓ Osobą odpowiedzialną za monitorowanie podejmowanych działań wobec dziecka na terenie szkoły jest dyrektor i wicedyrektor
- ✓ Osobą odpowiedzialną za monitorowanie podejmowanych działań wobec dziecka na terenie internatu jest kierownik internatu

- ✓ Zachowania dzieci/nieletnich wykraczające poza normy i zasady współżycia społecznego ponosili konsekwencje zgodnie z przepisami dotychczas opracowanymi Statut Szkoły, Regulamin Internatu

V.1 Standard – Polityka Ochrony Dzieci w Szkole i Internacie

Nasza Szkoła i Internat posiada Politykę Ochrony Dzieci przed krzywdzeniem. W pracy z dziećmi nadrzędną zasadą, którą kierują się wszystkie osoby zatrudnione jest ochrona dzieci przed krzywdzeniem. Każdy z pracowników ma pewność, że sprawujący nadzór w szkole i internacie dbają o bezpieczeństwo personelu oraz prestiż i wizerunek w środowisku. W naszej POD jesteśmy transparentni dla nieletnich, ich rodziców/opiekunów, partnerów projektowych oraz grantodawców.

Szkoła oraz Internat ma opracowaną politykę ochrony nieletnich, która obejmuje:

1. Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu (staż pracy, doświadczenie)
2. Opracowane sposoby reagowania w Szkole, Internacie na podejrzenie doświadczanie przez małoletniego krzywdzenia lub innych form przemocy
3. Zasady bezpiecznej relacji między personelem i dzieckiem. Wszyscy pracownicy wiedzą co im wolno, a czego nie
4. Zasady bezpiecznego korzystania z mediów elektronicznych w tym Internecie
5. Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych dzieci

V. 2 Standard – Personel

W Szkole i Internacie dyrekcja, kierownictwo dba o bezpieczeństwo dzieci poprzez:

1. Stosowanie zasad bezpiecznej rekrutacji personelu zawartych w POD (wiemy co? kogo? i dlaczego sprawdzamy.
2. Prowadzenie regularnych szkoleń personelu. Znajomość i stosowanie POD
3. Zasad bezpiecznych relacji między dorosłymi i dziećmi. Każdy z pracowników personelu wie, co jest w kontakcie z dzieckiem działaniem pożądanym, a co niedopuszczalnym.

W relacji z dzieckiem zawsze:

- ✓ Podczas rozmowy zachowaj cierpliwość i szacunek
- ✓ Słuchaj uważnie dzieci i udzielaj odpowiednich do wieku odpowiedzi
- ✓ Zapewnij, że jeśli czują się niekomfortowo z jakąś sytuacją, zachowaniem czy słowami, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji i/lub pomocy
- ✓ Doceniaj i szanuj wkład dzieci w podejmowane działania, angażuj je, traktuj równo, nie faworyzuj
- ✓ Zadbaj o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych pracowników kiedy prowadzisz aktywność z dzieckiem sam na sam, zawsze powiadom o tym pozostałych pracowników
- ✓ Szanuj prawo dziecka do prywatności. Jeśli konieczne jest odstępnie od zasady poufności, aby chronić dziecko wyjaśnij to jemu jak najszybciej
- ✓ Podejmując decyzje dotyczące dziecka, poinformuj je o tym i staraj się brać pod uwagę jego potrzeby
- ✓ Unikaj zbędnego ryzyka. W pracy upewnij się, że sprzęt i wyposażenie są używane w sposób zgodny z przeznaczeniem a otoczenie jest bezpieczne

W relacji z dzieckiem nigdy:

- ✓ Nie wolno ci krzyczeć, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dzieci
- ✓ Nie wolno ci bić, szturchać, popychać, ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka

- ✓ Nie wolno ci nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych czy seksualnych (seksualne komentarze, żarty gesty, udostępnianie treści erotycznych i pornograficznych)
- ✓ Nie wolno ci utrzymywać wizerunku dziecka. Dotyczy to też umożliwiania osobom trzecim utrwalania wizerunku dziecka
- ✓ Nie wolno ci zapraszać dzieci do swojego prywatnego mieszkania, ani spotykać się z nimi poza swoimi godzinami pracy (kontakty prywatne kanały komunikacyjne, media)
- ✓ Nie wolno ci proponować dziecku alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności dzieci
- ✓ Nie podejmuj innego niż niezbędny kontakt fizyczny z dzieckiem
- ✓ Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych wobec dzieci zawsze poinformuj o tym osoby odpowiedzialne za kierownictwo placówki lub postąp zgodnie z procedurami

V.3 Standard - Procedury w przypadku krzywdzenia (przemoc fizyczna, przemoc psychiczna, przemoc seksualna, zaniedbanie) przez: pracownika, rodzica/opiekuna dziecka, rówieśnika

Szkoła i Internat wdrożyły procedury reagowania w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka

- ✓ Personel zna procedury, ma do nich dostęp (dokument w wersji papierowej i elektronicznej)
- ✓ Procedury są dostępne wszystkim pracownikom
- ✓ Każda osoba z personelu wie, komu zgłosić podejrzenie (jasno określone zasady, kto jest odpowiedzialny za prowadzenie interwencji)
- ✓ Każda osoba z personelu ma dane kontaktowe do lokalnych służb pomocowych i interwencyjnych
- ✓ Procedury dotyczą co najmniej trzech sytuacji i zawierają plany wsparcia dla dziecka:
 - krzywdzenie przez pracownika szkoły internatu,
 - krzywdzenie przez osoby trzecie np. rodzic/ opiekun,
 - krzywdzenie przez inne dzieci (przemoc rówieśnicza)
- ✓ Prowadzimy rejestr zdarzeń

W ramach tego standardu Personel jest zobowiązany przepisami prawa podjąć działania gdy:

1. Jeśli dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożenia jego życia
2. Jeśli dziecko doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej ze strony personelu(np. klapsów, popychania, szturchania lub przemocy psychicznej (poniżania, dyskryminacji, ośmieszania)
3. Jeśli dziecko doświadcza innych niepokojących zachowań ze strony personelu (np. krzyk, niestosowne komentarze)

4. Jeśli podejrzewasz, że dziecko doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie
5. Jeśli dziecko doświadcza jednorazowej innej przemocy fizycznej (np. klapsów, popychania, szturchania, przemocy psychicznej w formie poniżania, dyskryminacji, ośmieszania lub innych niepokojących zachowań takich jak krzyk , niestosowne komentarze
6. Jeśli dziecko doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo (dziecko ma ubrania nieadekwatne do pogody, rodzice nie interesują się jego funkcjonowaniem w szkole w internacie)

**Interwencja w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę nieletnią (do 17 r.ż)-
przemoc rówieśnicza**

1. Jeśli małoletni doświadcza ze strony innego małoletniego przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie
2. Jeśli małoletni doświadcza ze strony innego małoletniego przemocy fizycznej (popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (poniżania, dyskryminacji, ośmieszania) lub innych niepokojących zachowań (krzyk, niestosowne komentarze)

V. 4 Standard - Monitoring podejmowanych działań ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Szkoła/Internat monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność przeprowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony małoletnich

3. Wiemy, że chronimy dzieci przed krzywdzeniem, ponieważ sprawdzamy działania naszej POD co najmniej raz w roku.
4. Weryfikacji dokonujemy partycypalnie i każdy (pracownik, dziecko, rodzic/opiekun) może zgłosić uwagi.
5. Dzięki rejestrowi zdarzeń wiemy, ile razy w ciągu ostatniego roku przeprowadzono interwencje w oparciu o procedury.
6. W ewaluacji wewnętrznej ustalamy:
 - Co działa?
 - Co nie działa?
 - Jak to zmienić?
5. Uzupełniamy nienaniesione zmiany wynikające z ewentualnych zmian w przepisach ochrony dzieci

VI. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu

1. Szkoła zapewniając dzieciom dostęp do Internetu jest zobowiązana podejmować działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.

2. Za zagrożenia związane z użytkowaniem przez dzieci Internetu i mediów elektronicznych uznaje się:

a) dostęp do treści nielegalnych, m.in. materiałów przedstawiających seksualne wykorzystywanie dziecka, materiały przedstawiające twardą pornografię, treści propagujące rasizm i ksenofobię, inne nielegalne treści skierowane przeciwko bezpieczeństwu dzieci, na przykład: propagowanie lub pochwalanie zachowań o charakterze pedofilskim, materiały utrwalające wizerunek nagiej osoby lub osoby w trakcie czynności seksualnej przy użyciu przemocy, groźby bezprawnej lub podstępnej albo rozpowszechnianie bez jej zgody, treści pornograficzne udostępniane dziecku, uwodzenie dziecka poniżej 15 r.ż. przez Internet, tzw. child grooming, zjawisko szantażu na tle seksualnym (określane również jako „sextortion”).

b) dostęp do treści szkodliwych i nieodpowiednich, do których zaliczane są m.in.

- treści obrazujące przemoc, obrażenia fizyczne,

- treści prezentujące drastyczne sceny, śmierć, okrucieństwo wobec zwierząt,

- treści nawołujące do podejmowania działań autodestrukcyjnych (samookaleczeń, głodzenia się, samobójstw, zażywania szkodliwych substancji, w tym środków psychoaktywnych niezidentyfikowanych jednoznacznie jako narkotyki itp.),

- treści nawołujące do przemocy, przestępczości, radykalizacji (również sekty) i ekstremizmu,

- patostreamy,

- treści dyskryminacyjne

- treści pornograficzne, etc.

c) dostęp do szkodliwych i nieodpowiednich kontaktów online oraz usług online, skutkujących m.in. presją rówieśniczą, cyberprzemocą, groomingiem, szantażem na tle

seksualnym, aktywnością seksualną jako źródłem dochodu osób nieletnich, hazardem online, dostępem do reklamy niedostosowanej do wieku, dostępem do mediów społecznościowych niedostosowanych do wieku,

d) dostęp do szkodliwych i ryzykownych zachowań skutkujących m.in. podejmowaniem wyzwań online, sekstingiem, wywieraniem presji, stosowaniem przemocy z wykorzystaniem technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

3. Szkoła, zapewniając dzieciom dostęp do Internetu za pomocą własnej sieci wifi (lub w inny sposób), podejmuje działania, których celem jest zablokowanie dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla dziecka. W tym celu :

a. jest ustalony zakres zabezpieczenia oraz blokowania dostępu do treści nielegalnych, szkodliwych i nieodpowiednich dla dzieci;

b. dokonany został dobór konkretnego oprogramowania (w tym np. oprogramowanie antywirusowe, narzędzia ochrony rodzicielskiej monitorowania aktywności użytkowników itp.);

c. zainstalowano oprogramowanie zabezpieczające oraz blokujące;

d. dokonywana jest bieżąca aktualizacja oprogramowania, o którym mowa w pkt 3;

e. dopuszczenie urządzeń osobistych do sieci wifi szkoły poprzedza ustanowienie sieci zamkniętej z hasłem co nakłada konieczność akceptacji regulaminu przed przyłączeniem urządzenia.

4. Warunkiem dopuszczenia dziecka do korzystania z urządzeń szkoły jest zapoznanie się przez nie z zasadami bezpiecznego korzystania z Internetu. Dokłada się starań, aby proces zapoznania był efektywny i odpowiadał potrzebom dzieci.

5. Szkoła udostępnia materiały edukacyjne, dotyczące zasad bezpiecznego korzystania z Internetu (np. poprzez zamieszczanie ich na stronie internetowej, udostępnianie rodzicom i dzieciom w formie drukowanej itp.)

**Działania wobec aktu/zdarzenia – opis przypadku, ustalenie okoliczności zdarzenia,
zabezpieczenie dowodów oraz monitoring pointerwencyjny**

1. W przypadku ujawnienia treści nielegalnych, szkodliwych lub nieodpowiednich do wieku, lub w przypadku zdarzeń godzących w bezpieczeństwo dzieci związanych z korzystaniem z Internetu należy podjąć następujące działania:

a) każde zgłoszenie/ przypadek ujawnienia treści szkodliwych lub nieodpowiednich powinno zostać zarejestrowane, przeanalizowane oraz odpowiednio udokumentowane – sporządzenie notatki służbowej. W analizie zdarzenia powinien znaleźć się dokładny opis zdarzenia, wskazanie osób uczestniczących i/lub podjętych działań w celu identyfikacji sprawcy oraz materiały dokumentujące zdarzenie. Zabezpieczenie tych dowodów powinno się odbywać z poszanowaniem praw dziecka, w tym jego prawa do prywatności.

b) dowody powinny zostać zabezpieczone i opisane (data otrzymania, treść wiadomości, dane nadawcy tj. nazwa użytkownika, adres email, adres strony WWW). Jeśli zebrane dowody wskazują na naruszenie prawa należy niezwłocznie powiadomić Policję i przekazać jej cały zgromadzony materiał dowodowy.

c) po zdarzeniu należy prowadzić regularny monitoring pointerwencyjny sprawdzając sytuację i potrzeby dzieci uczestniczących w incydencie i/lub osoby nim pokrzywdzone.

Działania wobec uczestników zdarzenia

1. Działania wobec uczestników zdarzenia skierowane są zarówno do osób pokrzywdzonych, sprawców oraz świadków zdarzenia. Niektóre formy mogą dotyczyć pracy wyłącznie z pokrzywdzonymi, inne wymagać będą zastosowania różnych działań wychowawczych i/lub dyscyplinarnych wobec sprawcy. Wszystkie działania wobec nieletniego podejmowane są w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami

2. Szkoła/Internat podejmuje następujące działania:

a) Dyrektor szkoły/Kierownik Internatu przeprowadza rozmowę z uczestnikiem zdarzenia odpowiednio do charakteru zdarzenia oraz roli uczestnika (pokrzywdzony/sprawca/świadek).

Pamiętając, aby: Nie stosować języka przekierowującego winę i odpowiedzialność za zdarzenie na osobę pokrzywdzoną.

b) Dyrektor szkoły/Kierownik Internatu powiadomia opiekunów uczestników zdarzenia oraz informuje ich o podejmowanych przez szkołę działaniach oraz, jeśli zachodzi taka potrzeba, przedstawia plan wsparcia dla dziecka pokrzywdzonego.

3. W zależności od sytuacji dyrektor szkoły/kierownik internatu zgłasza zdarzenie na policji lub informuje sąd rodzinny w przypadku podejrzenia popełnienia czynu zabronionego.

4. Każde zdarzenie wymaga otoczenie wsparciem i opieką psychologiczno-pedagogiczną uczestników zdarzenia, które realizują nauczyciele/wychowawcy w codziennej pracy.

Podejmowanie działań naprawczych

1. W celu usunięcia z Internetu nielegalnych, kompromitujących lub krzywdzących materiałów należy poinformować opiekunów dzieci o możliwościach ich usunięcia we współpracy z Dyżurnet.pl oraz w trybie zgłaszania takich treści poprzez formularz na stronie, na której materiał został opublikowany.

2. Dyrektor szkoły/Kierownik Internatu informuje pokrzywdzone dziecko o przysługującym mu prawie do bycia zapomnianym, wynikającym z unijnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych, które w uzasadnionych przypadkach zapewnia usunięcie konkretnych linków z wyszukiwarki Google, w związku z czym nie będą one mogły być wyświetlone przy wpisywaniu jakiegokolwiek frazy.

3. W przypadku udostępnienia materiałów naruszających intymność i prywatność dziecka, możliwe jest również skorzystanie ze strony <https://stopncii.org/>, czyli Stop Non-Consensual Intimate Image Abuse. Strona pomaga usunąć z Internetu materiały intymne z wizerunkiem osoby, która nie wyraziła zgody na upublicznienie treści.

VII. Ochrona wizerunku i danych osobowych dzieci

Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego oraz Internat zapewniają najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Szanowane jest prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych oraz ochrona wizerunku dziecka

W naszych działaniach kierujemy się odpowiedzialnością i rozważą w procesie utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków dzieci. Publikowanie zdjęć, filmów z naszych aktywności służy celebrowaniu sukcesów dzieci, dokumentowaniu naszych działań i zawsze służy bezpieczeństwu dzieci. Przed zarejestrowaniem dajemy dzieciom prawo do zdecydowania, czy ich wizerunek może zostać użyty w powyższych celach.

Informacja o ochronie danych osobowych uczniów/wychowanków nieletnich jest dostępna dla wszystkich i zamieszczona na stronie internetowej Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego.

[WSCZiU - Wielkopolskie Samorządowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Gnieźnie Medyk](#)

Rodzice uczniów/wychowanków podczas rekrutacji do Internatu mogą zastrzec formy dokumentowania wizerunku dziecka wypełniając odpowiednie oświadczenie.

Jeśli wizerunek dziecka jest elementem całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, impreza publiczna, zgoda rodziców nie obowiązuje.

VIII. Ochrona dzieci z niepełnosprawnościami

I. Wprowadzenie

- 1) Każde dziecko należy traktować z należytym szacunkiem, nie dyskryminować ze względu na jakiekolwiek cechy, w tym specjalne potrzeby, niepełnosprawność, rasę, płeć, religię, kolor skóry, pochodzenie narodowe lub etniczne, język, stan cywilny, orientację seksualną, stan zdrowia, wiek, zdolności, przekonania polityczne lub status społeczny.
- 2) Okazywać wszystkim dzieciom troskę o ich dobro i rozwój.
- 3) Uwzględniać uniwersalne projektowanie, racjonalne dostosowania i modyfikacje, zapewniając równy dostęp osobom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami.
- 4) Eliminować bariery utrudniające dzieciom samodzielne funkcjonowanie i ekspresję, w tym bariery informacyjno-komunikacyjne, architektoniczne, cyfrowe.
- 5) Poszukiwać metod pracy opartych na dowodach naukowych, najbardziej adekwatnych do rozpoznanych indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci.
- 6) Angażować środowisko rodzinne i lokalne w rozwój dzieci.

II. Zalecenia dotyczące personelu - zasady ogólne:

- 1) W szkole/ internacie zapewnia się obecność osób posiadającej przeszkolenie i umiejętność udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- 2) Każda pomoc świadczona dziecku ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z niepełnosprawnościami, następuje w zgodzie z obowiązującymi przepisami prawa i uwzględnia najlepszy interes dziecka.

III. Relacje między personelem a dziećmi

1. Identyfikacja sytuacji dziecka

Zadaniem personelu szkoły/internatu jest identyfikowanie sytuacji, w tym specjalnych potrzeb dziecka, aby umożliwić realizację zadań, których dziecko jest beneficjentem. Należy uwzględniać informacje dotyczące dziecka udostępnione przez rodziców (opiekunów).

Zasadność i zakres gromadzenia oraz przetwarzania pozyskanych danych określają odrębne przepisy.

2. W pracy z dzieckiem pracownicy stosują zasady: dobra, akceptacji, dyskrecji i wsparcia a ich działania wskazuje dokument w wersji rozszerzonej

3. Procedura reagowania w przypadku zachowania trudnego, agresywnego lub przemocy ze strony dziecka.

Celem zastosowania procedury jest zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim dzieciom i dorosłym przebywającym w szkole/internacie w przypadku wystąpienia sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia i życia tych osób.

Zakres zastosowania procedury:

- ✓ naruszenie nietykalności fizycznej innych osób;
- ✓ przemoc psychiczna, naruszenie godności osobistej;
- ✓ bójki, pobicie;
- ✓ stworzenie zagrożenia dla zdrowia i życia własnego i innych;
- ✓ groźby użycia przemocy;
- ✓ posługiwanie się niebezpiecznym przedmiotem;
- ✓ niszczenie mienia.

Zakres odpowiedzialności:

- ✓ każdy z personelu może zauważyć lub być poinformowany o wystąpieniu aktów agresji, przemocy;
- ✓ każdy z personelu ma obowiązek zareagować w sytuacji agresji, przemocy (będąc świadkiem zdarzenia lub osobą poinformowaną o zdarzeniu) tj. podjąć próbę przerwania sytuacji, zapewnić bezpieczeństwo osobom: świadkom, krzywdzonemu, krzywdzącemu – ich odizolowanie;
- ✓ zastosowanie procedury reagowania odbywa się z poinformowaniem dyrektora szkoły/kierownika internatu, którzy podejmują szereg działań w skład których wchodzi: rozmowa z dzieckiem, poinformowaniem rodzica, rozmowa z rodzicem,

opracowaniem działań służących ograniczeniu zachowań agresywnych
przemocowych.

**PROCES WDROŻENIA PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU ZACHOWANIA
TRUDNEGO, AGRESYWNEGO LUB PRZEMOCY ZE STRONY DZIECKA**

- ✓ Personel wie jak postępować i reagować w sytuacjach w/w
- ✓ Rozmowa interwencyjna przebiega zgodnie z wytycznymi zawartymi w wersji rozszrz.

IX. Procedura Niebieskiej Karty

Zasady postępowania w ramach w/w procedury Personel realizuje zgodnie z przepisami prawa oraz z wytycznymi zawartymi w wersji rozszerzonej.

X. Ważne telefony i adresy. Przedstawione numery telefonów znajdują się w widocznym miejscu w Szkole i Internacie

- **Telefon Zaufania** – 19 288 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 20:00 – 08:00, w soboty, niedziele i święta – całodobowo)
- **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska linia”** – tel. 800 120 002 (linia dostępna 24 godziny na dobę i przez siedem dni w tygodniu) oraz e-mail niebieskalinia@niebieskalinia.info
- **Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska linia” Instytut Psychologii Zdrowia** – tel. 22 668 70 00 oraz 116 123 (dostępna 24 h na dobę i przez siedem dni w tygodniu)
- **Fundacja Feminoteka** – telefon przeciw-przemocowy dla kobiet doświadczających przemocy (w tym kobiet transseksualnych) – tel. 888 88 33 88 (tel. Czynny od poniedziałku do piątku w godz. 11.00 -19.00)
- **Centrum Praw Kobiet** – tel. 800 107 777 (telefon interwencyjny czynny całą dobę, po połączeniu należy wybrać 1 a potem 3)
- **Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę** – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży – 116 111 (linia dostępna 24 h na dobę i przez dni w tygodniu) Telefon dla rodziców i nauczycieli, którzy potrzebują wsparcia i informacji w zakresie przeciwdziałania i pomocy psychologicznej dzieciom przeżywającym kłopoty i trudności takie jak: agresja i przemoc w szkole – tel. 800 100 100 (linia aktywna od poniedziałku do piątku, w godz. 12.00-15.00)
- **Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka** – tel. 800 12 12 12 (linia dostępna 24 h na dobę i przez siedem dni w tygodniu)
- **Anonimowa Policyjna Linia Specjalna „Zatrzymaj Przemoc”**- tel. 800 120 148 (bezpłatna linia dostępna 24h na dobę przez siedem dni w tygodniu)
- **Linia wsparcia psychologicznego Polskiego Czerwonego Krzyża** – tel. 22 230 22 07 (linia dostępna od poniedziałku do piątku w godz. 16.00 – 20.00)
- **Bezpłatna aplikacja mobilna „Twój parasol”** – <https://twoiparasol.com/>

**LISTA JEDNOSTEK NIEODPŁATNEGO PORADNICTWA NA TERENIE POWIATU
GNIEŹNIEŃSKIEGO**

Nazwa instytucji	Dane kontaktowe	Zakres poradnictwa
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Gnieźnie Punkt Interwencji Kryzysowej	Ul. H. Sienkiewicza 12 a 62-200 Gniezno www.pcpr.powiat-gniezno.pl pcpr@powiat-gniezno.pl	Poradnictwo rodzinne i psychologiczne: - diagnozowanie problemów emocjonalnych dzieci i umieszczanych w pieczy zastępczej - poradnictwo psychologiczne w trudnościach wychowawczych - interwencja psychologiczna w trudnościach wychowawczych
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnieźnie	ul. Dworcowa 7 62-200 Gniezno www.mops.gniezno.pl	Konsultacje i wsparcie dla małżeństw i osób doświadczających przemocy oraz dzieci i młodzieży w rodzinach z problemem uzależnień i przemocy w rodzinie
Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Gnieźnie	ul. Wyszyńskiego 4 62-200 Gniezno www.ppp.powiat-gniezno.pl	Udzielanie pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz diagnozowanie dzieci w przypadku trudności wychowawczych i edukacyjnych
Zespół Interpersonalny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Ul. Dworcowa 7 62-200 Gniezno www.mops.gniezno.pl mops@mops.gniezno.pl	Pomoc z zakresie przemocy w rodzinie Niebieska Karta

I. **Wzory pism i dokumentów**

Zawiera dokument w wersji rozszerzonej